

Lovbestemmelse kunne fjerne disse Ulemper, skal jeg bemærke, at det er mig og vistnok mange Andre bekendt, hvorledes selv humane Embedsmænd holde sig overbeviste om, at de, efter den bestaaende Lovgivning ikke ere berettigede til at unblade at gjøre saadanne Paategninger, der kunne have de Følger, som jeg i det Foregaaende har tilladt mig at antyde. — Jeg skal endelig tillade mig at fremhæve, at det Forslag, som vi have tilladt os at stille, i Formen slutter sig saa nær som muligt til den paagjældende Lyendelov, og rammes altsaa ikke af den Indvending, der kunde gjøres og er bleven gjort mod det oprindelige Forslag, at det er lidet heldigt, navnlig gennem det private Initiativ, at komme med Forslag til omfattende Forandringer i Love, der nylig have passeret Rigsdagen. Vort Forslag indskrænker sig til det Læveligste og slutter sig til § 59 i den bestaaende Lyendelov. For at undgaa enhver Misforstaaelse skal jeg bemærke, at hvis det skulde blive vedtaget, vilde den første Deel af § 59 i den gjældende Lov blive staaende, ifølge hvilken enhver Huusbonde, forinden Lyendet forlader Tjenesten, har at indføre i Skudsmaalsbogen fra og til hvilken Tid Lyendet har tjent ham, samt i hvilken Egenkab. Det vil erindres, at flere Medlemmer have udtalt, at man satte Priis paa at beholde denne Ret, og jeg vil derfor fremhæve, at den bliver staaende, idet vort Forslag alene er rettet imod den næste Pasfus i § 59, ifølge hvilken det staaer i Huusbondens Magt, uden at der er Spørgsmaal om, hvorvidt Lyendet ønsker det eller ikke, eensidig at bestemme sig til i Skudsmaalsbogen at indføre et Vidnesbyrd, hvis Beslaffenhed han alene afgjør. Vi have anseet det for rigtigt, at den Besøielse, Huusbonden efter § 59 har til at indføre Vidnesbyrd, fremtidig burde gjøres afhængig af en samstemmende Overenskomst mellem Huusbonden og Lyendet, for derved at stille dem i det rette Forhold til hinanden. Vi have derfor tilladt os at redigere Forslaget, saaledes som det her foreligger, hvor det hejder: „Den i § 59 af Lyendeloven af 10de Mai 1854 hjemlede Besøielse for Huusbonden til med Lyendets Willie at indføre et Vidnesbyrd om dets Forhold i Tjenestetiden i dets Skudsmaalsbog, bortfalder

for Fremtiden.“ Det er os naturligvis levende i Erindring, hvorledes netop dette Punkt om Samtykket under Forslagets 2den Behandling mødte Modstand fra Fleertallets Side, thi den deelte Afstemning syntes netop at vise, at det var denne Tanke, Fleertallet ikke vilde gaae ind paa. Ikke desto mindre have vi dog troet at burde admittere dette Samtykke, idet der reiste sig saa vægtige Stemmer i Thinget for, af Hensyn til de Egne eller de enkelte Tilfælde, hvor der er et godt Forhold mellem Huusbonde og Lyende, og hvor Huusbonde og Lyende ere enige derom og tilfredse med hinanden, ikke at berøve de Paagjældende Udgang til at meddele og modtage et godt Vidnesbyrd. Det er imidlertid ikke alene af den Grund, at der var Mange, der syntes at sætte Priis paa denne Ret, at vi have stillet Forslaget saaledes, men vi have ogsaa taget noget Hensyn til den høitærede Justitsministers Øtringer, der syntes netop at gaae ud paa, at Justitsministeren vilde have Betænklichkeiten ved Lovens Fremme, saafremt man affaar Lyendet Udgang til at faae meddeelt et fordeelagtigt Vidnesbyrd. Skulde jeg seile i saa Henseende, turde jeg maafsee vente, at den høitærede Justitsminister vilde udtale sig herom, hvilket jo navnlig vilde være oplysende for Thinget ved den forestaaende Afstemning med Hensyn til Valget mellem Ændringsforslaget og Underænderingsforslaget. Jeg er nemlig tilbøielig til at troe, at hvis ærede Medlemmer af den høitærede Justitsminister maatte erfare, at han slet ikke vil kunne gaae ind paa Underænderingsforslaget, er det muligt, at disse ærede Medlemmer ved deres Stemmegivning vilde give Ænderingsforslaget Fortrinet, idet det dog maa erkjendes, at dette Forslag i væsentlig Grad og i væsentlige Punkter afhjælper de Ulemper, for hvis Tilstedeværelse idetmindste mange Stemmer have høvet sig, og som den høitærede Justitsminister ogsaa synes at have Die for, da han har erklæret ingen Hindringer at ville lægge iveien for, at der gjordes Skridt, sigtende til at faae disse Ulemper fjernede. Med disse Bemærkninger skal jeg foreløbig tillade mig at anbefale Ænderingsforslaget til det høie Thing.